

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Niedziela, dnia 23 stycznia 1921 roku.

Z Warszawy ogłoszenia do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „Reklama Polska Jasna 10.”
Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofert administracja nie odpowiada

Cena prenumeraty:
w Łodzi
Kwartalnie Mk. 250.
Miesięcznie 85.
za roznoszenie
15 mk. miesięcznie.
Z przesyłką poczt.
Kwartalnie Mk. 350
miesięcznie 110.
poza Łodzi egz. 400.
w Ameryce 1/2 dolara.
miesięcznie.
KALENDARZYK:
Niedziela Idefonsa
Poniedziałek, Tymoteusza,
Wtorek Nawr. Sw. P.

BUDUJMY
OJCZYZNĘ
zgodą i pracą!

REDAKCJA
w ŁODZI
Al. Kościuszki Nr 41
TELEFON 28,

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem i w tekście mk. 12, zwyczajnie 6 mk. nekrologi mk. 750, za wiersz nonparel. Drobne ogłoszenia mk. 200, za wyraz, najmniej 10. Dla poszukujących pracy 75 i. Komunikaty mk. 12. Ogłoszenia zamiejs. 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagran. 200% drożej. Stronica przed tekstem w tekście dla ogłoszeń podzielona na sześć lamów za tekstem na 5 lamów. W tekście i przed tekstem przyjmujemy ogłoszenia nekrologi tylko na 2, 4, 6 lamów. **Artykuły** bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w ZGIERZU u p. Lacha Kłosa w Pabjaniach, u p. Zatorskiego, ul. Zamkowa.

Ogłoszenie.

Zarząd Towarzystwa na posiedzeniu w dniu 21 stycznia 1921 r. rozpatrywał podanie pracowników Kolei Dojazdowych z dn. 14 stycznia r.b., podpisane przez urzędnika biura K. Richtera, maszyniste przy przetwornicy Szalińskiego, pomocnika lakiernika Błaszczaka, ślusarza St. Ruttengruber, tokarza L. Balcaraka, ślusarza St. Oleka, kond. Władysława Twardowskiego i ślusarza I. Sworzyńskiego, w którym to padaniu czynione są zarzuty dyrektorowi Towarzystwa W. Gerliczowi.

Zarząd T—wa rozpatrzywszy wspólnie z Komisją Rewizyjną powyższe podanie i zważywszy wszystkie przyczyny obecnego bezrobocia na Kolejach Dojazdowych, uważa za swój obowiązek oświadczyć co następuje:

1) Wszystkie zarzuty czynione Dyrektorowi W. Gerliczowi są zupełnie bezpodstawne, niesprawiedliwe i niesłuszne.

2) Zarząd T—wa nie może się zgodzić na ingerencję pracowników w administrację przedsiębiorstwa, która jedynie kierować mogą władze T—wa, a więc Ogólne Zebranie, Zarząd, Komisja Rewizyjna i Dyrekcja.

3) Zarząd Koła Pracowników zajmuje

sie swoimi wewnętrznymi sprawami, w myśl ustawy swojej i może być przedstawicielem interesów pracowników, nie może jednak uzurpować sobie praw należnych wyłącznie do kompetencji Władz T—wa.

4) Zarzuty stawiane dyrektorowi T—wa W. Gerliczowi Zarząd z całą stanowczością odpiera, wyraża mu swe najgłębsze współczucie z tytułu przykrości, na jakie został narażony w organach prasy przez jednostki nieodpowiedzialne i stwierdza, że swa dwudziesto-trzyletnią nieskazitelną pracą przyczynił się nie tylko do rozwoju przedsiębiorstwa L. E. K. D., ale dzięki swej energii i zaletom charakteru i umysłu jest jednym z pionierów naszego życia przemysłowego w kraju, wobec czego wyraża mu swe najwyższe uznanie.

5) Zarząd T—wa stwierdza, że Dyrekcja zwolniła urzędnika K. Richtera, jako pracownika dla T—wa nieodpowiedniego i szkodliwego, w porozumieniu z Zarządem.

6) Zarząd T—wa stwierdza, że p. Richter został usunięty nie jako sekretarz Koła Pracowników, co było wyraźnie delegatem przez Dyrekcję zaznaczone, oraz że wszelkie regulacje plac czynione są przez Dyrekcję w porozumieniu z Zarządem i traktowane przez Zarząd i Dyrekcję z całą życzliwością, w ramach dopuszczalnych przez dochody T—wa, czyli w zależności od otrzymywanej podwyżki ta-

ryf przez Ministerstwo Dróg Żelaznych.

7) Zarząd T—wa stwierdza, że całkowita wina z powodu bezrobocia spada na Zarząd Koła Pracowników L. E. K. D., który bez najmniejszej słuszności i prawa broni sprawę wydalonego z obrachunkiem trzymiesięcznej wypłaty p. K. Richtera, przyczem stanowisko to jest niezrozumiałe, gdyż wszyscy pracownicy biurowi, znający p. Richtera jako pracownika biurowego, do bezrobocia się nie przyłączyli i mimo terroru do pracy uczeszczają.

8) Uważając, że bezrobocie w małej bar-dzo mierze godzi w interes materialny T—wa gdyż w dzisiejszych warunkach prowadzenie eksploatacji jest wysoce utrudnione, natomiast bezrobocie takie przyczynia ogromne przykrości ludności miejscowej i niepotrzebnie zubaża pracowników L. E. K. D., wierzymy, że znaczna większość pracowników w poczuciu obywatelskim i w obronie własnej sprawy, przystąpi do pracy, w przeciwnym bowiem razie Zarząd będzie widział się zmuszonym uważać strajkujących pracowników za definitywnie zwolnionych i będzie musiał przyjmować nowych pracowników, z niepotrzebną krzywdą dla dotychczasowych pracowników — bez żadnej korzyści dla siebie. Zarząd i Komisja Rewizyjna T—wa Łódzkiej Elektr. Kolei Dojazdowych.

Ostrzeżenie.

Od pewnego czasu pojawiło się w sprzedaży niedołe naśladownictwo wszechświatowo znanego produktu naszego

Mączki Mlecznej Nestlé

z etykietą ludzaco imitująca naszą.

Falszerze, korzystając z olbrzymiego powodzenia, którym się cieszy od długiego szeregu lat nasza Mączka Mleczna, wyrabiają towar, nie odpowiadający najelementarniejszym warunkom smaku i higieny.

Aby ułatwić Sz. Publiczności odróżnienie prawdziwej Mączki Mlecznej Nestlé od znajdujących się na rynku falsyfikatów, prosimy o zwrócenie się we własnym interesie do naszego składu wyrobów Nestlé w Łodzi (E. Wettler, Podleśna 5) gdzie można się naczynie przekonać o różnicach w zewnętrznym wyglądzie puszek oryginalnych i podrabianych Mączki Nestlé.

Przeciwko falszermom występujemy na drodze sądowej.

NESTLE AND ANGLO SWISS CONDENSED MILK CO
GŁÓWNA AGENCJA na Polskę SIENKIEWICZA 14, WARSZAWA.

174 1

Amerykańskie Samochody „FORDA”

dostarczają ze składu w Kopenhadze, z prawem wwozu do Państwa Polskiego, reprezentanci fabryki „Ford Motor Company Detroit Michigan”

„Elibor” Spół. Akc. Handl. Przemysłowe E. J. BORKOWSKI

w Ł o d z i, ul. Kilińskiego Nr. 60 telef. Nr. 173 Oferty na żądanie.

215-1

Kursy Doształcające przy Państwowej szkole Włókienniczej

w Łodzi, Pańska 115.

Zapis kandydatów na kursy wieczorowe dla przedziałników bawełny i tkaczy przyjmie kancelaria szkoły w godzinach biurowych. Wykłady rozpoczną się w Poniedziałek, dnia 30 Stycznia 1921 r. o godzinie 7 wieczór.

Dyrektor szkoły

A. TROJANOWSKI

Kierunek niemieckiej polityki.

Parlament niemiecki obradował w sprawie podjęcia stosunków dyplomatycznych i gospodarczych z Rosją. Min. spr. zagr. dr. Simons oświadczył, że nie jest winą rządu niemieckiego jeżeli stosunki dyplomatyczne z Rosją nie ukształtowały się pomyślniej. Wymiana towarów została wstrzymana z powodu wiadomych skutków rewolucji rosyjskiej. Na wa forma rządu zawiodła, przybrała ona charakter autokratyczny. Rosja nie mogła nam zaoferować żadnych towarów wymiennych. Niemcy są jednym krajem tranzitowym ze wschodu i na wschód. Niemcy zawarłyby chętnie układ z Polską, ale do tego potrzebne jest poczucie wzajemności. Wypadki ostatnich dni wykazują, że o porozumieniu nie ma jeszcze mowy. W każdym razie zaznaczył minister toczą się obecnie rokowania. To samo dotyczy i Litwy. Upadek rosyjski o ruchu transportowego jest notoryczny. Jest dotąd zagadką jak sowieci mogą jeszcze przetrwać tak ruchliwie swe odłamki armii. Największą trudność sprawiać musi w Rosji pogodzenie systemu kapitalistycznego z systemem bolsze-

wickim. Traktat pokojowy nie zakazuje zawarcia umowy handlowej z Rosją i sówką. Nie wiemy jednak czy taka umowa z lazlaby ogólne uznanie, gdyż rząd sowiecki nie jest dotąd ogólnie uznany. Minister wodzi dalej, że jak długo nie będzie dana satysfakcja za zamordowanie hr. Mirbacha i długo nie mogą być podjęte nanowo stosunki między Niemcami a Rosją. Chętnie pośredniczyłbym powiedział minister w sprawie porozumienia mocarstw zachodnich ze wschodem. Dlatego też nie przykładam żadnej wagi w sprawie ubiegania się o koncesje. Jeżeli Rosja przestanie uprawiać niepożądaną propagandę w Niemczech wówczas można będzie myśleć o nowym porozumieniu. Mówca kończy napomnieniem, aby nie obawiano się że inne mocarstwa ubiegna Niemcy. Żadne obce mocarstwo nie może bez nas zawrzeć umowy z Rosją. Nie mamy powodu do popierania rządu sowieckiego nie mamy też jednak powodu do współdziałania nad upadkiem rządów bolszewickich. Nie chcemy być terenem nowej wojny.

Armia polska nad granicą niemiecką?

„Berliner Tageblatt“ z 21 b. m. zamieszcza mapę Polski z rzekomym rozkładem polskich sił zbrojnych w połowie stycznia r. b. Mapa ta ma być jednym z załączników do noty niemieckiej w sprawie rzekomego zbrojnego sprzysiężenia polskiego na Górnym Śląsku. W koncentracji wojsk polskich na granicy niemieckiej. Objasnienia dołączone do map, dowodzą, że armia polska w połowie stycznia r. b. liczyła 400,000 ludzi. Z tego na froncie bolszewickim znajduje się 8 dywizji i 2 brygady konnicy, na froncie litewskim 4 dywizje i 3 brygady konnicy, na pograniczu Prus wschodnich jedna dywizja i konna straż pograniczna, w Wielkopolsce 3 dywizje i 2 brygady zapasowe, na Pomorzu i Łęczwarcza dywizji na pograniczu Górnego Śląska od Wielkopolski do Częstochowy 17,000 żołnierzy P. O. W., na pograniczu od Częstochowy do granicy czeskiej 4—5 dywizji. Na Górnym Śląsku znajduje się 14,000 żołnierzy P. O. W.

W objaśnieniach do mapy powiedziano, że Polska połowę swej armii skoncentrowała na granicy niemieckiej, a ogłosiła front litewski i bolszewicki, zwłaszcza ten ostatni, gdyż do końca kwietnia, zanim nie stopnieją lody i śniegi, nie można się tam spodziewać ze strony bolszewickiej poważniejszych kroków zaczepnych, a tymczasem będzie się można zapierać z Górnym Śląskiem. W przeciwnym razie do tych zbrojeń polskich Niemcy na

pograniczu polskim nie mają żadnych wojsk. Niemcy w myśl narzuconych im w Spa warunków, musiały zredukować swą armię do 150,000 zdemobilizowali nawet VII. brygadę śląską, której siedziba był Wrocław, a reszta wojsk znajduje się w koszarach w kraju.

Tyle redakcja niemieckiego pisma. My ze swej strony obawiamy się, aby informacje niemieckiego dziennika nie były mylne. Rząd nasz był zawsze słaby, — i zanadto się liczył z Anglią.

Polska podpisywała układ wersalski i ma obowiązek go dotrzymać; ale jeżeli już Anglia zrobi nadużycie zgadzając się na przysłanie do Śląska ówczesnego miliona niemieckich celem fałszowania plebisytu, a następnie oświadcza że nawet wygrany plebisyt nie będzie jeszcze stanowił o losach Śląska — nie pozostaje nam nic innego, jak pozostawić rozstrzygnięcie sile zbrojnej.

Wojny sobie nie życzymy — ale jeżeli nam będą chcieli wdrzeć Śląsk — to chyba jedynie po uprzednim zniszczeniu naszej armii.

Dla tego też żądamy od naszego rządu pogotowia wojennego, a od Ententy żeby zechciała się więcej liczyć z sprawiedliwością i wola polskiego ludu.

Z Niemiec.

NAUEN. 22 I. (E. E.) W załodze nad granicznej francuskiej grupowano 14 pułków franc. wojsk kolonialnych. Wojska te są przeznaczone do ewentualnego obsadzenia Nadrenji w lutym i marcu.

NAUEN. 22 I. (E. E.) Dyrekcja fabryk Kruppa zawiadamia Rady robotnicze, że z powodu niedostatecznej dostawy węgla za pasy fabryk wkrótce się wyczerpią. Wobec tego ruch w kilku fabrykach będzie wstrzymany.

BERLIN. 22 I. (E. E.) Na zapytanie Koalicji w sprawie niemieckiego handlu zagranicą Niem. przedstawił dane statystyczne, wykazujące pasywność Niem. bilansu handlowego. Ze zestawień statyst. wynika, że nadwyżka importu zagranicznego nad eksportem niemieckim dochodzi do 6. miliardów marek wycieczek niemieckich.

Ze Śląska.

BYTOM. 22. (PAT) Władze koalicyjne wykryły znowu tajne niemieckie składy broni i amunicji i tak w nocy z dnia 20 na 21 b. m. w Ruptowie w powiecie rybnickim ujęto transport zawierający 13 karabinów maszynowych, 20 łuf zapasowych, 145 skrzyń amunicji zawierających przeszło 60,000 naboń oraz 200 granatów ręcznych. Transport ten przemycał z Czech. Część transportujących aresztowano.

no. Dnia 22 b. m. wykryto w Łabetach w powiecie gliwickim u szynkarza należącego do Związku Heimatveruerów 11 skrzyń z nabojami, 30 karabinów, 1 pistolet rakietowy, 50 naboń z nabojami do karabinów maszynowych i 50 palek gumowych. Na dworcu w Hucie Królewskiej skonfiskowano skrzynie z 25 rewolwerami.

BYTOM. 21 I. (E. E.) „Ober Kur.“ Donosi, o licznych rewizjach dokonanych u komunistów w Niemczech zachodnich. Rewizje te pozwoliły władzom niemieckim odkryć plan rewolucji zorganizowanej wojskowo. Ośrodkiem organizacji było Essen. Przedstawiciel partii w Berlinie W. Kopp (?), odwiedził 2 razy okregi nadreński i westfalski. W okregu nadreńskim dokonano licznych aresztowań.

U niektórych osób znaleziono listy kompromitujące z Moskwy oraz od Koppa, listy ochotników, armii czerwonej, zorganizowanej w tych okregach przemysłowych. Według tych list liczba ochotników wynosi około 4,500.

Ciekawe.

Bytom 21 (Pat) Prasa niemiecka Górnośląska oraz Berlińska donosi, że większość akcji wielkiej spółki Hut. Królewskiej i Huty Laury przeszła w ręce czeskiej rodziny Wejmanów transakcja ta ma być zabezpieczeniem majątku niemieckiego przed ewentualnym zlikwidowaniem go przez Polskę w razie zwycięstwa Polaków przy Plebiscycie. (3)

Skład apteczny w dobrym punkcie z powodu wyjazdu sprzedawcy nie było zaraz. Oferty pod „Apteczny“ do „Rozwoju“ 191

PIERWSZA PODOLSKA HODOWLA Nasion WARZYWNYCH I KWIATOWYCH pod kierownictwem

W. Jankowskiego

PIOTRKO SKA Nr. 4
Nasiona do inspekcji i nasiona kwiatów już nadeszły od firmy Vilmorin w Paryżu

198 2

ZEBRANIE.

Dzisiaj niedziela 23-I nadzwyczajne zebranie Majstrów Rzeźniczych Miłsza 46. Ponieważ bardzo ważne sprawy na porządku dziennym przeto prosi Majstrów o jak najliczniejsze zgromadzenie ZARZĄD. (8)

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

— (kt.) Delegat sowiecki Martens, który przebywał w Stanach Zjednoczonych opuści jutro Amerykę.

Japoński następca tronu w czasie swej podróży po świecie odwiedzi także Stany Zjednoczone. W podróży tej towarzyszyć mu będzie admirał Tego. (7)

(kt.) Z Barcelony don. o zamachach nowych na tle socjalnym, których ofiarą padło 10 osób zabitych i kilkanaście rannych. (7)

(kt.) „Journal“ dowiaduje się z Amsterdamu o dalszym pogorszeniu się stanu zdrowia byłej cesarzowej niemieckiej, która zapadła na śpiączkę. (7)

(kt.) Z Rzymu donoszą: Na kongresie socjalistycznym w Livorno przyjęto bardzo nieprzychylnie delegata bułgarskiego, który w imieniu sowieków rosyjskich napadł na stronnictwa Serratiego i Loratiego. Kongres sprzeciwił się stanowczo temu, aby sowieci rosyjskie rościły sobie pretensje do dyktowania praw włoskiej partii socjalistycznej. (7)

— (kt.) Z portu Gdańskiego wysłano wczoraj do Sosnowca 31 wagonów, do Warszawy 84 wagonów żyta. (8)

— (kt.) Miasto Antwerpja ogłosiła konkurs na dostawę kabli elektrycznych. Jeden z artykułów dostawy brzmi, że materiał w żadnym wypadku nie może pochodzić ze źródeł niemieckich i austriackich.

— (kt.) Wobec tego, że Rada portowa w Gdańsku nie mogła w przewidzianym terminie zamianować swego prezydenta komisarz Ligi narodów zawiadomił, że Rada Ligi będzie musiała wyznaczyć prezydenta narodowości szwajcarskiej stosownie do art. 19 konwencji polsko-gdańskiej zawartej w Paryżu.

— (kt.) Fabryka farb firmy Coats w Anglii ogłasza, że ogranicza prace. Kilka tysięcy kobiet będzie odtąd pracowało tylko 30 godzin na tydzień. Powodem tego wielki zapas gotowego fabrykatu.

— (kt.) Według ostatnich danych statyst. w końcu r. ub. w Niemczech znajdowało się w obiegu 80 miliardów marek. Z początkiem tego roku suma ta była o połowę mniejsza.

— (kt.) „Berliner Tageblatt“ donosi z Paryża: Prasa paryska odrzuca 5 punktów przedłożonych przez delegację niemiecką co do wypłat zaznaczając, że jedynie zmniejszenie kosztów armii okupacyjnej może być poddane dyskusji.

Napływ Cudzoziemców do Polski.

Napływ żydów i Rosjan z dniem każdym w naszym kraju wzrasta. Zwłaszcza żydzi rosyjscy, żywiol najbardziej arogandzki i najmniej kulturalny, ale zato paskarsko usposobiony ucieka z Rosji sowieckiej, obawiając się czerezwycząjki lub pogromów. Czerezwycząjka co prawda była dla nich laskawa, ale wojska sowieckie, mszczą się niemilosiernie instyktownie za żydowska robota, która ich kraj zniszczyła. Ci żydzi, uciekinierzy, niena widza w Rosji sowieckiej, gardzą moskalami ale gdy przybėda do Polski i poczuja się tu pewniejsi, wieksza ich część zaczyna robote destrukcyjna, robote niecna, komunistyczna, byleby tylko kraj nasz osłabić. Wioza oni z soba olbrzymia ilość sowieckich pieniędzy, ale i rubli ruskich sporo! gdy osiadają w jakiejś wiek miejscowości, podbijają ceny.

Rząd nas puszcza ich do kraju. Tysiące żydów, jak z Egiptu przez morze Czerwone, chcą przedostać się przez Zbrucz, a chłop ruski za pieniądze, a bardziej jeszcze za ty toń ułatwia im przedostanie się przez granice.

Reszta jestto już sprawa żydowskich komitetów galicyjskich, które nawet olbrzymi zapas paszportów posiadają, aby podobnemu emigrantowi przyścisć z pomocą. Gdyby tak zrewidować nasze miasta i miasteczka i sprawdzić dokumenty ze śródu, tysiące rodzin żydowskich znalazłoby za fałszywymi paszportami. Rumunia żydów do siebie nie puszcza, ale Polska zawsze laskawie i serdecznie otwiera wrota temu tałataistwu obcemu które potem tylko wrog zachowuje, posługując się i starając się krajowi szkodzić.

Nasze jednak ministeria lekają się żydów, a cugle partii P.P.S. trzymają w swem reku żydzi i tym sposobem ułatwiają całą tą robote.

To też my otwieramy gołecinnie nasze wie-rzeje puszczać żydów z całym stosem rosyjskich papierków, niewnikając w to czy kiedykolwiek zostaną one pokryte i karmimy te obce skorpiony własną krwią i własnym głosem.

Tymczasem z takimi śmieciami radzi sobie zagranica wybornie.

Austria naprzykład była zawsze zażywdzona, zwano ją nawet krajem obiecany, a mało to na posiedzeniu Urzędu Mieszkania-

wa. Posłowie i secciańsko-społeczni domagali się wydalenia z Austrii 350 tysięcy obco-krajołców, przeważnie żydów galicyjskich. Przedstawiciel rządu oświadczył, że w sprawie zamierzonego wydalenia obco-krajołców interwenjował rząd polski, na podstawie traktatu o mniejszościach narodowych. Mimo to jednak, rząd austriacki zamiar wydalenia urzeczywistni ze względu na szkodliwą dla państwa spekulacyjna działalność tych ży-wioł.

Nawet w nawskroś postepowej Francji oburzają się na napływ cudzoziemców, zwłaszcza tych, co nie mają funduszków dostatecznych na utrzymanie.

W Paryżu, na rozkaz władz policyjnych odbywała się systematyczne rewizje w dzielnicach, zamieszkałych przez cudzoziemców. W ciągu jednej nocy, z 19 na 20 stycznia, zrewidowano 30 hoteli i zatrzymano 80 cudzoziemców, między którymi byli Hiszpanie, Włosi i nawet Chińczycy.

Kilku deputowanych złożyło w Izbie francuskiej wnioszek następujący:

Izba wzywa rząd, aby: 1) postanowił niezwłocznie wywalić z Francji każdego cudzoziemca, który nie będzie mógł wykazać, że posiada środki utrzymania lub zawód i prace, podlegająca kontroli; 2) aby ustawił wysoki podatek na każdego cudzoziemca, który przybywa do Francji.

I niezawodnie Izba to przeprowadzi.

To też opierając się na tych postanowieniach zagranicy żądamy od Sejmy, aby natychmiast postawił wniosek nagły, dotyczący cudzoziemców, którzy tak nas już dobrze ogłędzili i wyzyskali, a przytem zapełnili nasze miasta do tego stopnia, że mieszkań w nich brak zupełny. Tym sposobem uchwalwszy odpowiednie statuty, sejm dał możliwość i przy-mus rządowi do usunięcia cudzoziemców z Polski, a przynajmniej opodatkowanie ich w ten sposób, jak to czyni Francja.

Spodziewamy się, że ten głos nie będzie woleł na puszczy, jeno że gdzie gorący odźwięk u przedstawicieli narodu. Nie hołujemy w naszych gniezdach basyliszków i gadów, które jeśli nie śmierć to długo ślimaczące rany nam przynoszą.

R. F.

O Wszecznicy handlowej w Krakowie

Z Komitetu Organizacyjnego Wszecznic Handlowej w Krakowie dowiadujemy się, że

także i sfer, gospodarze zaczynają dawać wyraz swemu zainteresowaniu dla tej instytucji przez przyznawanie subwencji.

Znaczniejszych subwencji udzieliły: Bank handlowy w Warszawie oddział krakowski 28,000 Mp., Bank kupiectwa polskiego oddz. krakowski 50,000 Mp., Bank małopolski w Krakowie 35,000 Mp., Bank ziemski kredytowy oddz. krakowski 50,000 Mp., Polskie Towarzystwo handlowe 35,000 Mp., Związek ekonomiczny kółek rolniczych w Krakowie 100,000 Mp., Polskie Towarzystwo handlowe 35,000 Mp.

Niemcy stwierdzają polskość Pomorza.

Pewien wybitny działacz pruski, który często bywa na Pomorzu polskiem w rozmowie z korespondentem „Przeglądu wieczornego” wyznał, że już teraz w rok po obsadzeniu Pomorza przez władze polskie, ten kraj jest zupełnie spolszczonym. Wprawdzie oburzał się on na ów fakt, ale przyznawał, że Pomorze robi wrażenie kraju polskiego.

Prusak ów — wbrew zresztą oczywistej intencji swej stwierdził fakt, że Pomorze zawsze było krajem polskim, powleczone sztucznie pokostem niemieckim. Boć kraju, który nie byłby w istocie polskim — niepodobna byłoby spolszczyć w ciągu jednego roku. (7)

Wysoka wartość waluty zabija przemysł.

Kryzys przemysłowy przybiera również w Szwajcarii coraz większe rozmiary. Kilka największych fabryk, między niemi wielka huta szklana musiało zamknąć swe przedsiębiorstwa z powodu braku zamówień. Szwajcarskie fabryki papieru zmniejszyły o połowę swój personel. Zastój przemysłowy grozi jak najgorszymi następstwami społecznymi. Różne grupy zwracają się do rządu z żądaniem, aby zabezpieczył kraj przed zalewem produktów niemieckich, z którymi Szwajcaria z powodu zbyt wysokiego stanu własnej waluty walczyć nie może. Rząd szwajcarski jest niezdeterminowany i proponuje magazynowanie towaru w składach aż do nadejścia lepszej koniunktury.

Sprawa Śląska.

(Z przem. red. Czajewskiego na wiecu G. Śl.)
Rozwiązanie kwestji Górnego Śląska zbliża się silnym tempem. Niepokój dziwny i niepewność ogarnia duszę Polaka, miłującego każdy zakątek ziemi polskiej.

A przecież Śląsk nie jest tym zakątkiem. Ponad górną Odrą i początkiem Wisły, gdzie płynie czarna Przemysza. Stwórca rzucił garsć czarnych diamentów, olbrzymie bryły soli, rude żelazna i cynkowa oraz inne kopalniane skarby! czyniac z tego kawałka najbogatsze górnictwo. Czy mam wam je wyliczać cyfrowo?

Czytaliśmy już o tych skarbach tyle, że trudno, abym w publicznym przemówieniu mógł coś więcej dorzucić. Każdy z nas radby jednak coś więcej o tem się dowiedzieć, aby uspokoić choć na chwile nerwy tem naprężeniem i czuwaniem nieustannem podrażnione. Główny Komitet plebiscytowy wezwał gołno dziennikarzy aby w tej właśnie sprawie udali się na Górny Śląsk.

Wezwanie to było dla nas rozkazem. Pod wieczór stanęliśmy w Bytomiu i natychmiast udaliśmy się do hotelu Łomnic, gdzie mieszczą się biura plebiscytowe.

Zamieniony na twierdze, okuty kratami zabezpieczony żelaznymi siatkami daje miare że ludzie pracujący tu, to nie są zwykli biurowi urzednicy, ale bojowcy, którzy stoja na Śląskiej strażnicy polskiej.

Tu nie walczy się samym piórem tu trzeba strzedz się, aby podburzony tłum nie wpadł i nie zniszczył roboty z mazołem wykończanej.

Już raz taki napad odparto. Skończyło się tylko na podpaleniu parteru i zniszczeniu wszystkich mebli jak przystało na lud bojaźni Bożej, jak przystało na głośną kulturę Niemiec.

A czy to się tylko na Bytomiu skończyło

Takież zgłiszczamy oglądamy w Katowicach gdzie Niemcy podpalili komisariat, mieszczący się w hotelu „Deutsche Haus”, który tak samo jak Łomnic dla państwa polskiego nabył Korfanty. Robota na Górnym Ślązku idzie słownie i pracowicie, pomimo to nie brak ludzi, którzy chcą pospuć tą robote, są dzienniki, co występują ostro przeciw Korfantemu, ale cyż nie występowano gołno oprzeciwo Paderewskiemu kiedy pracował jeszcze w Ameryce? Czy nie wysłano specjalnych delegatów, aby mu tą pracę utrudniali: Od Korfana tego dostajemy polecenie, abysmy w niedziele byli na wiecach, na których ma być uchwalony protest przeciwko dopuszczeniu do głosowania Niemców, urodzonych, a nie mieszkających na Ślązku. Gromadka dziennikarzy rozbiła się po najbliższych okolicach Bytomia. Mnie przypadło być na wiecu w Lipinach.

Jedziemy tramwajem pół godziny przez pola zasiane tu i owdzie kominami fabrycznymi i domami robotniczymi, o rudej barwie, znamy te domy dobrze w Łodzi.

Otóż i Lipiny, olbrzymia kopalnia cynkowa. Towarzyszy nam Dragow Paweł z huty Guduli.

Godzina trzecia, zmierzch jesienny zapada. Chłód. Z 10,000 robotników zebrało się przed magistratem, bo żadna sala tego tłumy pomieścić tak nie mogła!

Rozpoczyna wiec górnik Kardor.

— Śląsk jest nasz, woła, a tłum z zapalem woła:

- Nasz!
- Nie damy go Niemcom!
- Nie damy.
- Tak nam dopomóż Bóg!
- I zapal ogarnia tłumy!
- Chcemy i bedziemy głosowili za Macierz nasza, za Polska!
- Czy ma tu o nas stanowić Niemiec, który o tyle jest Ślązakiem że się z jakiegoś szpicla narodził?
- Nie, nie, odpowiadają tłumy.
- Niech tu nos wściłi poczwara, odzy-

wa się kilka głosów.

Kiedy powiedziałem im, że przychodzę z Łodzi, odezwały się tam głosy.

— Pozdróćcie tam braci robotników i zaraz jakiś głos pojedynczy z tłumy odkrzyknął:

A powiedzcie im, żeby nie strajkowali, jeno pracowali. Bo dziś nie czas na strajki.

I rota Konopnickiej zakończyła to na długo pozostające w pamięci zebranie!

Pan Lazar Aloizy, robotnik z huty cynkowej, zaprasza nas do siebie na herbatę. Po drodze oblega nas tłum! Stare kobiety w białych czepkach otaczają nas, pytając się ciekawie: Czy Polska da pomoc Ślązkowi, czy go nie opuści. Bo my musimy iść z Polska. Dostyc mamy tych szwabów!

— Zapewne, odpowiadamy i tak o dwa wieki za długo tu siedzą.

Lazar, hutnik zarabiający 55 marek dziennie, mieszka schludnie. Ma pokój i kuchnię. W pokoju otomana, pianino, dwa łóżka obok stojące, nad nimi obrazy Matki Bożej i głowa Chrystusa.

Oto mieszkanie górnika Śląskiego.

Na drugi dzień udajemy się na wycieczkę po kraju.

Śląsk cały pokryty jest lasami młodem i 40—to letniemi, bo ziemia licha, trudna do uprawy, piaszczysta. Lasy te to zarazem zwierzynice i bażantarnie często odrutowane na przesłuzeniu kilkunastu kilometrów, wśród lasów pałacyki myśliwskie wielkich panów Śląskich.

Trzy czwarte ziemi nieomal to fortunny państwa pruskiego, lub księzat. Śląsk obejmuje 9,300 kw. kilometrów, z tego na obszar dworski przypada 5,908 kilometrów. Fiskus pruski ma tu 83,322 hektary ziemi. Książę Hohenloe 41,577 hektara, ks. na Pszczynie 39,435 hektary, nie wiele mniej książę Stoberg, Wenergerade, ks. na Raciborzu, Hohenloe w Kosiczyźnie i inni.

A lud nasz polski? Musiał się zrzec części swej na rzecz Niemców, dzieł dzieć. Zwiędzamy parafialna wioska, słoma kryta, co stanowi rzadkość w tych stronach.

N/ MARGINESIE.

Człowiek genialny.

Do świetlanego szeregu historycznych postaci Rejtana, Lelewela, Trauguta przybywa osoba nowego tytana myśli polski, którym jest dr. Marek.

— Tak, dr. Marek. —

Dr. Marek. twórca nowej ustawy o ochronie lokatorów! Człowiek zdolny! Człowiek niepospolity.

Genjusz!

Co za zadowolenie miałby ś. p. Jan Chryzostom Pasek, gdyby mógł kształcić tak pojętego ucznia!

Lud, który nieraz w przedwiecznych podaniach, starożytnych przysławnościach wyczuwa przyszłych wodzów narodu i w tym wypadku od lat zamierzającej przeszłości już wspominał o Marku który łucze się po piekło.

Dzisiejszy jednak postęp przeinaczył tą prastarą polską myśl na krótkie nieestetyczne określenie „spadł z byka“

Dr. Marek zbadał sprawę sumiennie i przeczytawszy kilka cytat z wiekopomnego dzieła Marksa oraz wersalskich wydań dla proletariatu p. t. „Latarnia“ postanowił:

- 10% podwyżki.
- Półowę wydatków na stróży
- Półowę wydatków na światło.
- Całe wydatki na wywóz śmieci.
- Półowę wydatków na wywóz xxx...
- Całe wydatki na remont.
- Trzy czwarte wydatków na.....
- I tak dalej!

Istnieją niezwykle skombinowane maszyny do liczenia, do grania, a nawet jakiś Hiszpan wymyślił maszynę do gry w szachy wszystko to nie może iść w porównanie z cudownie zawikłaną tkaniną paragrafów ustawy mieszkaniowej.

Aż przyjemnie pomyśleć wiele to ludzi znajdzie zajęcie. W każdym domu będzie specjalny buchalter.

To już z 6,000 Biura Sądu Rozjemnego z 6,000 osób.

Biuro detektywów celem sprawdzenia ra-

chunków gospodarza 6,000 osób.

Biura prawnicze „Stowarzyszenia nieruchomości m. Łodzi“.

Biura porad prawnych dla lokatorów.

Oddział ministerjum ochrony pracy dla pracujących w urzędach mieszkaniowych.

Specjalne biuro rejentalne.

Kasa oszczędności.

Biuro emerytalne.

Sąd rozjemny mieszkaniowy.

A więzienia.

Śmiało możemy liczyć iż dzięki tej ustawie najmniej 30,000 osób w Łodzi znajdzie zajęcie zdrowe, pożyteczne i celowe....

Są co prawda trudności, nad którymi debatuje już zarząd stowarzyszenia „Lokator“.

Chodziło by o wywóz śmieci. Czy półowę śmieci należy rozumieć „brutto“ czy „netto“ t. j. po odciążeniu śmieci gospodarza i jego rodziny, czy też łącznie?

To samo dotyczy światła i wody.

Są to kwestje niejasne, które musi się zająć dr. Marek, aby swa wiekopomne dzieło doprowadzić do końca, a potomni niewątpliwie nie pożałują pieniędzy na pomnik, który będzie zdołał największy plac Warszawy.

A pod pomnikiem, w bratnim uścisku złączeni tarzać się będą gospodarze i lokatorzy, może nietyle z miłości do siebie ile w odczuciu poważnych skutków ustawy mieszkaniowej.

Niechaj wielki doktor od ustawy mieszkaniowej Marek, pamiętając o słowach Kazimierza Wielkiego.

„Zostałem Polskę drewnianą zostawiam murowaną“ przy swojej śmierci w kilku słowach zamknął owoce swego pracowitego żywota „Zostałem Polskę murowaną — zostawiam drewnianą.“

3

R. S.

Ulżyjmy niedoli!

Jefirów polskich znajduje się w Petersburgu obecnie około 2,000. Pomieszczeni są w izmajłowskich koszarach na 1-ej rocie i cierpią niezmiernie z powodu głodu, chłodu i brudu. Kolonia polska w Petersburgu nie może nieść im żadnej realnej pomocy, ponieważ znajduje się sama w opłakanych warunkach materialnych, zaś komuniści polscy, pomimo możliwości, zupełnie pomocy nie okazują w przeciwieństwie

zawiera 75 procent Polaków. Ale miasta Bytom, Katowice, Opole i Gliwice są to miasta przepełnione niemiecką ludnością, która osłabia bardzo statystykę wsi polskiej. Rezultat taki, że ogółem na Śląsku jest 60 procent Polaków, a 40 Niemców.

Przewagę więc mamy, przewagę dużą bo jednej trzeciej części; ale znów klauzula, znów miecz Damoklesa wisi nad nami.

Niemcy urodzeni na Śląsku mają głosować!

Co to są za Niemcy?

Przybył urzędnik, najczęściej szpicel lub hakat sta, urodziło mu się dziecko i to ma prawo do głosu, chociaż ojca po roku przeniesiono gdzie indziej, a dziecko więcej Ślązka nie oglądało. I tych urodzonych na Śląsku jest podobno 216,000 jak obliczają Niemcy.

Śląsk liczy 2 i ćwierć miliona mieszkańców. Z tych po potrąceniu dzieci, może posiadać głos około 900,000 z której to liczby około 600,000 przypada na Polaków, 300,000 zaś na Niemców. Jeśli do tej ostatniej dołączymy głosy owych 216,000, to wtedy Niemcy osiągnęliby 516,000 głosów. Cyfry się wciąż zbliżają do siebie, jedynie przez niesprawiedliwe zarządzenie, przez niewniknięcie w „meritum“ sprawy.

Dla tego położenie na Górnym Śląsku staje się dla nas dosyć groźne boć można przypuszczać, że z polskiej strony będą renegaci! Ale czy można za to obwiniać Korfanteo. Na prawdę lepszego komisarza w tej chwili w Polsce nie byłibyśmy w stanie odszukać! Zorganizował biura wyborcze. Dziś mogą Niemcy opuścić Śląsk, a maszyna państwowa ani na chwilę nie stanie.

W każdym powiecie ma swoich płatnych komisarzy, ma w biurze zorganizowane wszystkie wydziały. Każdy szczegół jest obmyślany.

Dzięki jego agitacji dziś spoteżniała dusza Śląskiego Polaka.

I w Izbach rolniczych, i w fabrykach i kopalniach, wszędzie żyje ten duch polski, wszędzie po tylu latach obcych rządów ten Ko-

do niemieckich i austro-węg. komunistów, którzy pod firmą soldatenratów odsyłają swoich rodaków do ojczyzny. (8)

„Mała duma“

Rosyjscy działacze w Paryżu stawiają budki z piasku. Nie mając jeszcze władzy w ręku już uchwalają różne bajeczki.

Przyszła Rosja będzie federacyjną. Wprawdzie samostanowienie o swych losach przyznane jest narodowościom wchodzącym w skład dawnego cesarstwa, wzajemne ich łączenie jednakże jest pożądane zarówno z punktu widzenia ekonomicznego jak i socjalnego. Prezydent Awksentjew wyjaśnił, że sprawa uznania długów dawnego cesarstwa będzie musiała być uregulowana na konferencji międzynarodowej. Wiemy co warte obietnice najliberalniejszych moskali.

Kolejarze kra owszy przeciwko rządowi.

Odbyło się w Krakowie zgromadzenie kolejarzy, w którym uczestniczyło około 6,000 osób

Przebieg zgromadzenia był bardzo burliwy. Przedmiotem obrad było sprawozdanie delegatów na zjazd warszawski. Podnosi ono ostre zarzuty przeciwko obecnemu rządowi za to, że jest głuchy na wszystkie postulaty robotnicze. Uchwalono domagać się zamiany obecnego rządu na rząd chłopsko-robotniczy. Wybuch strajku odłożono do dnia 1 lutego.

Rządowi przedłożone mają być dodatkowe postulaty, domagające się należytej a prowizacji podniesienia mnożnika do 500, oraz nie wprowadzania dyktatury kolejowej. (2)

Rozwiązanie komitetu Białoruskiego.

Ministerjum spraw wewnętrznych, przekazawszy się o wrogię wobec państwa Polskiego agitacji istniejącego w grudniu bez zezwolenia władzy komitetu Białoruskiego i stosunkach jego z bolszewikami, od których czerpią środki, komitet ten rozwiązało. Jednocześnie tych członków komitetu, którzy nie są obywatelami polskimi, wydłano z granic państwa, zawieszono zaś organ prasowy tego komitetu „Białoruskie Słowo“. (7)

Lud nasz, polski. Dzieciaki pomimo chłodu biegają boso. Proboszcz objaśnia nas, że wieśniacy mają po 11 morgów ziemi, ale tak słabej, że z tego wyżyć nie można. Muszą poza rolę szukać zarobku.

Na drugi dzień zwiędzamy południową część Ślązka. Zajeżdżamy do drukarni Miarki w Mikułowie.

Pracuje tu z górą sto osób. Lwia część drukuje się dla plebiscytu. Pisma, broszury, odezwy i humorystyczno-agitacyjny tygodnik „Kocynder“, który rozchodzi się w 35,000 egzemplarzy i jest bardzo czytany przez górników i rolników.

Dojeżdżamy do Pszczyzny przez lasy. W parku wznosi się pałac księcia na Pszczyźnie. Ani wiemy jakiej doniosłości rozegrały się tu fakty. Dziś po ukazaniu się pamiętników Ludendorfa i Hindenburga, dowiadujemy się, że w Pszczyźnie była główna kwatera, gdzie też ukuto akt 5-go listopada. Nie wiele blasku doda ten akt historii naszego odrodzenia, ale wspomnieć o nim wypada; tem więcej, że Śląsk z Wielkopolską stanowią kiedyś centrum państwa i jego zawiazek i z tej właśnie dzielnicy wyszło odrodzenie Polski.

Lud w Pszczyńskim jest o wiele więcej polski, aniżeli gdzie indziej na krańcach naszego państwa, a to dzięki temu, że powiat ten styka się ze Ślązkiem Cieszyńskim, że kultura Krakowa tu panuje. Stroje polskie ludowe, pokrewne krakowskim. Kobiety noszą sute spodnice i wielkie czepce. W Pszczyńskim mamy 85 procent Polaków.

Noe zapada, powracamy do Bytomia. Przejeżdżamy o zmierzchu powiat Rybnicki gdzie 78 procent mieszka polskiej ludności. Tu rozpoczyna się wielki przemysł. Jedziemy ku północy, gdzie spojrzeć wszędy, jakby łatkami przybrane całe pola. To huty kopalnie walcownie, hamownie! Oto i powiat Katowicki, gdzie 73 procent mamy ludności polskiej. Przejeżdżamy Huty Królewską, najerzona płacącymi kominami i ciągnącą się kilka kilometrów i wracamy do Bytomia. Powiat bytomski

cynder“ Ślązki odzyskał nadzieje, odmłodniał się, jak gdyby nim ostatni Piast władał, jak gdyby po tym Ślązku stopa Kazimierza Wielkiego deptała!

I my mielibyśmy odwagę nie podać ręki nie wyciągnąć z bagna pruskiego tego wspaniałego, zahartowanego w boju brata naszego.

Nigdy!... Czyż ten Ślązak nie walczył o swoje prawo!

Od czasu kiedy Fryderyk 2-gi oderwał go od Habsburga w 1742 roku, łagodny chłop polski chwytła za broń aby walczyć, aby nie dać się unicestwić! W 1780 roku 12 gmin w powiecie Pszczyńskim broni się przeciw wyczerpanym pruskiemu. Wierzeniem i batami znoszą bunt, ale nie zduszono wolnej duszy polskiego chłopca. W 1782 r. wybucha nowy to kosz w Pradnickim, w 1786 w Namysłowskim, a w 1793 w Opolskim, Kluczborskim i Raciborskim!

Czyż te walki o swoje prawa ludu Śląskiego, Polska może zapomnieć? My wszyscy Polakami musimy stanąć po stronie Ślązka, musimy ratować tą duszę polską. Składki na ten cel płynąć powinny i płyną, i zdwoją się, bo wierze w fiarność Łodzi.

Ale czy ta fizyczna pomoc to wszystko? W każdym narodzie musi żyć, tak jak żyje w duszy Ślązaka, moralna siła, ta wiara w dobro, to pojęcie, że Polska to wielkie państwo!

Wielkie nie tylko siłą, ale i duchem. A tymczasem jakże się zachowujemy?

Rozbici na partie i stronnictwa, przeproszam to już nie na partie, to nie na stronnictwa, ale koterje klócające się z sobą, kto lepsza kasze warzy w sadzenie. Korzystają z tego Niemcy do swojej agitacji! Odezwy ich przesłane, rozrzucane nie tylko po domach i ulicach, ale po drogach bitych i lesnych... rozrzucane wszędzie. Odbudujemy kraj, a każdy sadzi, że przy odbudowie to nie fundamenty grają główną rolę, tylko ta lata, która przykleja na swojej marynarce, nie dobro Rzeczypospo-

KRONIKA

— Testament Scheiblerowej.

W dniu 19 b. m. w Sądzie Okręgowym odbyło się otwarcie testamentu ś. p. Anny z Wernerów Scheiblerowej.

Testament i dwa kodycyle do niego zawierają, prócz legatów na rzecz dalszej rodziny i służby, zapisy na rzecz różnych instytucji dobroczynnych i społecznych na ogólną sumę około mk. 3.000.000.

Dowiadujemy się również, że spadkobiercy i ogólni legatarjusze, celem uczczenia zmarłej, postanowili od siebie ofiarować na różne cele społeczne i dobroczynne około mk. 4.000.000 tak że instytucje od zmarłej i jej rodziny otrzymają ogółem około 7.000.000 marek.

— Wszędzie Łódź.

Wczoraj zaarrestowano w Krakowie niejakiego Zimmermana Jana, lat 32 urzędnika prywatnego z Sobót pow. Gdańskiego za etęgo w „Spółce spożywczej” w Poznaniu. Firma owa powierzyła Zimmermanowi jako swemu buchalterowi sumę miliona marek, celem doręczenia tejże kupcowi łódzkiemu p. Abrahamowi Lubochińskiemu mieszkającemu chwilowo w Krakowie w hotelu Royal. W dniu wczorajszym zgłosił się Zimmerman do Lubochińskiego, oświadczając, że powierzony milion marek skradziono mu podczas jazdy koleją do Krakowa.

Według jego opowiadania jechał on z Poznania do Krakowa w towarzystwie dwóch nieznaniom panów, którzy po jego wyjściu do ustępu znikli wraz z jego walizą, gdzie rzekomo znajdował się ów milion marek.

Opowiadanie to Zimmermana wydało się p. Lubochińskiemu mocno podejrzanem, nie zwiększając więc, zawiadomił organa policyjne, które zatrzymały żądne go miliona Zimmermana. (3)

— Skazanie komisji przywozu i wywozu

Istniejąca przy ministerjum przemysłu i handlu komisja wywozu i przywozu będzie skazowana w najbliższym czasie. (8)

— Ustawa o pragmatyce służbowej.

Rząd wniósł do łaski marszałkowej projekt ustawy o pragmatyce służbowej urzędników państwowych. (8)

— Miljonówka.

Przy dzisiejszym losowaniu 4% Państwowej Pożyczki Premiowej wygrana padła na następujące numery 1574688, 2102184, 715122, 1584594.

— Paskarz skorzysta.

Wedle oceny znawców, tegoroczny zbiór cukru na Kubie będzie największym w historii produkcji cukrowej tamtejszej. Możemy być pewni, że paskarze amerykańscy postarają się o zwykłe cen cukru w Stanach Zjednoczonych. (7)

litej leży na celu, tylko to, kto będzie dzierzył teke ministrat

I koterywie dra se o fotelik, o krzeselko jakie takie w rządzie, bodajby o stoleczek pod nogi, byleby mógł siedzieć jak najbliżej ogniska.

Czy to zdrowe pojmowanie w tem. Spółśob odbudowy kraju, odbudowy Ojczyzny. Czy w tych ciężkich czasach koniecznie mają się zarysowywać takie silne różnice partyjne.

Kto kocha sprawę Ślązka, kto dorze żyć czy Ojczyźnie, powinien rostrzygnąć i postanowić, że dziś niema endecji, niema enperu niema piastawca, nie ma P. P. S. jest tylko polak! którego obowiązkiem poświęcić się dla dobra Ojczyzny. To jest konieczne, aby przy naszej pomocy odzyskać Śląsk, to jest konieczne, aby historia w przyszłości naszych czasów nie nazwała druga Targowicą!

A więc przyjaciele i bracia—chce powiedzieć polacy, wyciągnijmy do siebie dłonie, zaniechajmy sporów, przystąpmy do pracy, skasujmy agitatorów, póki czas a wtedy wygramy Śląsk.

Niech żyją nasi bracia Ślązacy!
Niech jaknajszybciej z nami się polacza.

— Zamiana koni wojskowych.

Ministerjum spraw wojskowych poleciło wszystkim dowódcom samodzielnych jednostek wojskowych, aby w razie zwracania się do nich osób, pragnących zamienić klacze wojskowe na zupełnie zdadne do służby wałachy, wymiany takie przeprowadzały. Wartość zamienną koni stwierdzać będzie protokolarnie komisja, składająca się z dwóch oficerów i lekarza weterynarza. 2

— Na Górny Śląsk.

Zebrane 18 stycznia r. b. na ucztę weselnej z okazji zaślubin, Heleny Rajpoldówny z Józefem Ulińskim mk. 4650.

Kwiaciarnia „Marysin” złożyła mk. 1000. (8)

— Offary.

Zamiast wieńca na trumne czcigodnego obywatela ś. p. Anny z Wernerów Scheiblerowej od urzędników Tow. Akc. K. Scheiblera i urzędników Wspól. Admini. Tow. Akc. K. Scheiblera i L. Grohmana na Plebiscyt Górnośląski mk. 6850 na biedne dzieci po inwalid. wojsk. Polskich (szeregowcy) mk. 6060 na Dom Starców i kalek przy Chr. Tow. Dob. w Łodzi mk. 5200 razem mk. 18110. (8)

Ze zjazdu ryżan.

W dn. 6 | 1 w gmachu Stowarzyszenia Techników w Warszawie odbył się pierwszy zjazd wychowawców politechniki w Rydze, b. członków Koła Wilderów i Stowarzyszenia „Ogniwo”.

Wobec nienormalnych warunków komunikacyjnych oraz ze względu na to, że organizatorom zjazdu nie były wiadome adresy większości kolegów, zjazd skupił stosunkowo niewielką ilość kolegów.

Na zjeździe została wybrana Komisja do opracowania projektu stałej organizacji b. członków wyżej wymienionych Stowarzyszeń oraz zwołania II zjazdu w możliwie najliczniejszym gronie.

Do Komisji zostali wybrani koledzy: Czapliski Henryk, Czarkowski Marcin, Harabaszewski Jan, Jachimowicz Szymon, Komarnicki Jan i Kozakiewicz Marjan. Komisja zwraca się do wszystkich Kolegów b. członków Koła Wilderów i Stowarzyszenia „Ogniwo” o przysianie swoich adresów na imię kolegi inż. M. Kozakiewicza, Warszawa, Ministerstwo Kolei Żelaznych, Nowy Świat Nr. 14, pokój Nr. 226. (7)

— Spalona stodoła.

(w) Onegnaj wieczorem przy ul. Rokicińskiej 153 z niewiadomej dotąd przyczyny zapaliła się stodoła, należąca do Władysława Kolaśńskiego.

Na miejsce pożaru wyruszyły II. i IV. oddziały straży ogniowej, która ogień ugasiła.

Spaliła się stodoła oraz znajdujący się w niej wóz i ziemniaki, które były nagromadzone w stodole w kopcu. Straty narazie nie ustalono. (7)

— Geyer pognebił Erzbergera.

Wobec silnego podejrzenia, że poseł Erzberger dopuścił się w procesie Helffericha krzywo przysięstwa zażądała prokuratura sądowa od parlamentu pozwolenia na wdrożenie przeciwko niemu postępowania sądowego. Komisja regulaminowa uchwaliła wczoraj udzielić pozwolenia na sądowe ściganie Erzbergera. Za wnioskiem głosował także komunista Geyer.

— Gorliwi.

(k) Na posiedzeniu Komitetu Samopomocy Społecznej Spożywców uchwalono protest przeciwko prezydentowi miasta, jako przewodniczącemu miejskiej komisji aprowizacyjnej, za to, iż na ostatnim posiedzeniu Komisji nie zaproszono przedstawicieli spożywców, wobec czego dopuszczono do uchwalenia nadmiernych cen maksymalnych, ponieważ mleko można dostać w wielu punktach miasta po 30 — 32 mk., a przyznano mleczarom cenę 34. Wyrażono również protest przeciwko postępowaniu kooperatysty Jaranowskiego, który nuteżąc do komisji z wyboru Rady Miejskiej, opuścił posiedzenie, nie broniąc interesów kooperatywy i spożywców przed zorganizowaną akcją rzeźników. (A cóż to takiego pana może obchodzić? (7)

— Strajk na kolejkach podjazdowych.

k) Zarząd kolejek dojazdowych po rozpatrzeniu memorjału związku pracowników uznał za bezzasadne i wzywa pracowników do powrotu do pracy, w przeciwnym bowiem razie uzna umowy pracy za unieważnione i rozpocznie przyjmowanie nowych pracowników. (7)

— Telefon.

Rząd opiekuje się prasą pomocozemu Papier drogi, materiałów drukowych brak, da pesze polskiej agencji telegraficznej prasa nie opłacać 10 razy więcej niż dotąd!) a teraz i w telefonach nastąpiły nowe ograniczenia. Oto ja ta sprawa się przedstawia.

W celu ujednostajnienia czasu dla dziennikarskich rozmów telefonicznych międzymiastowych za opłatą 50 proc. norm taryfy, ministerjum poczt i telegrafów ustaliło wogóle dla wszystkich ten sam czas co i dla nadania telegramów prasowych, a mianowicie od g. 18 wieczór do g. 9 rano. Rozmowy prowadzone po za temi godzinami nie mają prawa do korzystania z taryfy ulgowej i winny być opłacane według taryfy normalnej.

Dobrodziejstwa są tak wielkie, że daj Boże wytrzymać! (7)

Komunikat.

Sprawozdanie Komitetu Gwiazdkowego dla żołnierza.

Dochód.

Listy składkowe mk. 808227,50, imprezy kwesty i kabaret. artyst. mk. 152199,55, Kom. Obr. Państw. na Wojew. Łódzkie mk. 200000, Sekcja Matek Chrestnych mk. 54830,30, Klub 33340, Kom. Klubu ofic. z balu 27—XI 24210, Związek Kobiet Katol. 15000, Sejmik pow. Łódzki 18202, Rada Miejska 10000, Duchowieństwo m. Łodzi 10050, Za pośrednictwem p. sn „Rozwoju” „Kurjera Łódzkiego” „Głosu Polskiego” 13271,50, Komenda Policji Łódzkiej 7584,20, 25 proc. z teatrów 5103,50, od różnyci osób 16463,45. Ogółem mk. 868437,10.

Rozchód.

Rachunek Hurtowni sklepów żołnierskich za dostarczone artykuły mk. 810660,66; różne wydatki i urządzenie imprez, koszty wyjazdu delegacji na front, administracyjne i t. p. 24214,45. Ogółem mk. 834875,11 fen. Oprócz gotówki złożono dary w naturze, między którymi od Sejm. Pow. Łódzki 2500 pudełek zapalek i 300 kaw. mydła, od Związ. Urz. Sądow. 70 par rękawic i 70 koszul.

Rozdano

na froncie na stan 13336 żołnierzy i w garnizonie łódzkim na stan 7734 żołnierzy następujące artykuły zakupione:

Papierosów 169900 szt., tytoniu kg. 812500, bibułki 12500 ark., zapalek 18404 pudełek, kalendarzy 16262 szt., mydła 4932 funt., rękawiczek 1829 par, pocztówek 66480 szt., nici 3930 gwiazdek, igieł 15990 szt., guzików w 10776 szt., agrawek 19019 szt., ołówków 390 szt., łyżek 2578 szt., lusterek 431 szt., cygarniczek 24, szczotek 127 szt., grzebieni 390 szt., świeczek 186 pudełek, jabłek 3943 funty, marmelady kg. 4, śliwek kg. 4, ryżu kg. 10, oraz dary złożone w naturze.

Nadwyżka dochodu nad rozchodem wynosiła mk. 33611,99 przekazaną jest Komitetowi Wielkanocnemu dla żołnierza.

Szczegółowe sprawozdania można obejrzeć w kantorze p. Eckersdorfa Piotrkowska 102, lub w wydziale III b. Szlabu D. O. G. Ł. Gdańska 49 w godz. 9—4. Za Komitet

5 211-1 Zofja Olszewska.

Cech Majstrów Szewskich zwołuje dnia 23 b. m. o godz. 3 po południu w lokalu cechowym nadzwyczajne zebranie w celu uzupełnienia wyborów nowego zarządu.

O liczne przybycie P. członków uprasza (2)

Zarząd.

Ślązacy, jedźcie na plebiscyt!

TYGODNIK HANDLOWY

Warszawa, Szkolna 10, tel. 96-56

Organ Stowarzyszenia Kupców Polskich
jedyny w Polsce czasopismo, poświęcone wyłącznie sprawom Handlu, polskiego.
Od 1 go stycznia wydaje

Publikacje Rejestru Handlowego

Poświęca główną uwagę sprawom aktualnym dotyczącym handlu, od początku swego istnienia zwalcza etatyzm i stoi na stanowisku jaknajwiększej swobody inicjatywy indywidualnej.

Cena prenumeraty rocznej w dniu 1-go stycznia wyniesi w kraju Mk. 500.— dla zagranicy Mk. 700.— Okazowe egzemplarze na żądanie.

Sprawy wewnętrzne Polski.

Sprawa senatu.

Na dzisiejszym posiedzeniu komisji konstytucyjnej będzie rozważana sprawa wniosku p. Maślanki, dotyczącego redakcji § 36 o senacie. (2)

Przyczyny klęski kijowskiej.

Na dzisiejszym posiedzeniu komisji wojskowej rozpatrywany będzie wniosek Zw. Lud. Naród. domagający się rozpatrzenia przyczyn klęski kijowskiej. (2)

Podróż generała Niessel'a.

Generał Niessel, szef misji wojskowej francuskiej w Polsce, wyjechał wczoraj wieczorem do Grodna, celem dokonania przeglądu kursu wykszolenia.

Generał odbędzie również przegląd wojsk polskich stacjonujących w okolicy miasta. Generałowi towarzyszy pułkownik Dossé dyrektor szkół w Ministerstwie Wojny francuskim.

Powrót generała jest spodziewany w niedzielę rano. (2)

Parcelacja dóbr w Galicji.

Posel hr. Baworowski wraz ze swoim bratem Michałem ofiarował 10,000 morgów ziemi we wschodniej Małopolsce na cel parcelacji. 2

Wystawa drobiu i królików w Poznaniu

Tow. ornitologiczne w Poznaniu urządza od 22 do 25 stycznia 1921 r. w lokalu p. Kurzycy, przy ul. Zwierzynieckiej 14, wielką wystawę drobiu, gołębi i królików. Zgłoszono większą ilość nadzwyczajnie ładnych rasowych okazów. Jest to pierwsza większa wystawa na ziemiach Wielkopolski. (2)

Wydzierżawienie salin wschodnio-galicyjnych.

EWÓW. Jak się dowiadujemy zostały saliny w Kałuszu w wschodniej Małopolsce wydzierżawione akcyjnemu towarzystwu „Kali”, które powstało jeszcze przed wojną i w którym zaangażowany jest wyłącznie polski kapitał. Równocześnie toczą się rokowania z koncernem kapitalistów zagranicznych o wydzierżawienie wszystkich salin wschodnio-galicyjnych. A więc salin w Delatynie, Bolechowie, Dolinie, Łusku, Drohobyczu, Stebniku, Łańczywie. Nie wątpimy, że przy tych rokowaniach rząd nasz postara się należycie zabezpieczyć nasz interes państwowy, jak również los wszystkich funkcjonariuszy tych salin, którzy stano-

wią kadry wypróbowanych narodowo pracowników na wschodzie.

Należałoby wreszcie zwrócić uwagę na fakt, że w Galicji Wschodniej istniał przed wojną cały szereg innych warzelnii soli, które jednak rząd austriacki z obawy przed ich konkurencją dla warzelnii alpejskich — zamknął. Warzelnie te można by teraz po przeprowadzeniu odpowiednich adaptacji reaktywować i do nich przede wszystkim skierować obcy kapitał, o pozyskanie którego toczą się rokowania. (2)

Plebiscyt wileński w Lidze.

„Petit Parisien“ donosi z Genewy: Najbliższe posiedzenie Rady Ligi Narodów odbędzie się najpóźniej 21 lutego 1921 r. Rada Ligi Narodów będzie obradowała w Genewie pod przewodnictwem p. Da Cunha, brazylijskiego posła w Bernie i zajmie się głównie plebiscytem w Wileńszczyźnie i sprawą gdańską. (3)

Przemysłowcy angielscy u P. prezydenta Ministrów.

Wczoraj p. Prezydent Ministrów, Witos, przyjął przedstawicieli angielskich kół handlowych i przemysłowych. W trakcie narad delegacji angielscy prosili, aby rząd podał im do wiadomości, które towary można swobodnie wywozić z Polski za granicę. Oświadczyli oni, że podejmą się chętnie wywozu tych artykułów do Anglii, przyczem są gotowi zobowiązać się do płacenia rządowi za nie w monecie zagranicznej ewentualnie nawet w złocie. (3)

Nie przeszkadzajcie

Na najbliższym posiedzeniu komisji spraw zagranicznych ma być poruszona sprawa wyjazdu posłów do Rygi. W tym względzie istnieje uchwała komisji, która dotąd nie została przez rząd wykonana, ze względu na opozycję ze strony niektórych czynników polskiej delegacji pokojowej. Obecnie, jak słychać, w rządzie także odzywają się głosy przeciw wyjazdowi posłów do Rygi w obecnej fazie rokowań, podobno z obawy by to nie wpłynęło ujemnie na tempo końcowych narad konferencji i słuszenie. (3)

Dla powracających jeńców

Ministerstwo pracy opieki społecznej komunikuje: w celu jaknajszybszego dostarczenia pracy powracającym z Rosji do kraju jeńcom i uchodźcom na mocy układu zawartego w Rydze nastąpiło porozumienie między ministrem pracy i opieki społecznej, a komitetem pomocy dla jeńców działającym pod przewodnictwem marszałka sejmu.

W myśl powyższego wszystkie czynności techniczne związane z pośrednictwem pracy dla jeńców i uchodźców załatwiane będą w

Na

„Tygodnik Ilustrowany”
„Myśl Niepodległa”
„Świat” „Dziennik Ustaw”
„Rzeczpospolitą”
„Monitor Polski.”

i inne czasopisma i dzienniki przedpłaty przyjmuje

Księgarnia „CZYTAJ”

(właśc. Kazimierz Pawlak)

Łódź, Dzielna nr. 2 róg Piotrkowskiej.

4156

państwowym Urzędzie pośrednictwa pracy. Należy natomiast Komitet pomocy jeńcom szerzyć będzie propagandę w społeczeństwie, aby pracodawcy zgłaszali swe zapotrzebowanie dla wszelkiego rodzaju pracowników u państwowego Urzędu pośrednictwa pracy lub za pośrednictwem komitetów.

W czasie odbywania kwarantanny w punktach zbornych w Kownie i Baranowicach jeńcy i uchodźcy będą zapytywani w sprawie poszukiwanego przez nich zajęcia w kraju i po udzieleniu im potrzebnych informacji skierowani będą do właściwego urzędu pośrednictwa pracy, który specjalną troską ich otoczy. (3)

DOPRAWDY DZIWNE.

„Neues Wiener Journal“ omawiając spektrum marki polskiej, która notują dzisiaj nawet niżej korony zupełnie zbankrutowanej Austrii wyraża zdziwienie, że rząd Polski zachowuje się biernie wobec potwornej machinacji spekulacji niżkowej w Berlinie, Wrocławiu, Padzie i Wiedniu. Artykuł nosi znamienity tytuł: „Marka w walce przeciw własnemu państwu”

Huragan.

Gdańsk, 21 (PAT). Przez całą noc i dzień dzisiejszy szalał tu straszliwy wichur. Wzburzone morze wyrządziło wielkie szkody w urządzeniach portowych. Wichur powyrwał wiele słupów telegraficznych i drzew. (7)

POZNAŃ. 22 (PAT) Trwający od miesiąca strajk drukarzy zakończył się. Pracownicy drukarscy otrzymali zamiast 100 proc. zadanych, tylko 25 proc. podwyżki. W poniedziałek pojawiają się już wszystkie pisma.

GDANSK. 22 I. (E. E.) Demokrat. partia niem. i Wolne Stowarzyszenie Ekonomiczne m. Gdańska połączyły się w 1 stronę nictwo. Celem jego ma być utrzymywanie kultury niemieckiej w Gdańsku i baczenie nad odrodzeniem życia ekonomicznego wolnego miasta Gdańska.

Mowa Witos'a w P. S. L.

W Warszawie w gmachu Sejmowym obradował 21 zarząd główny Polskiego Stronnictwa Ludowego. Przewodniczył premier Witos. Po odczytaniu protokołu zabrał głos prezydent Witos i zaznaczył iż P. S. L. musiało wziąć odpowiedzialność za państwo. Na czele rządu stoi dzisiaj prezes P.S.L. ministrem oświaty jest b. wiceprezes P.S.L. Rataj. Rokowania w Rydze prowadzi Babski też z P.S.L. Strajki kolejowe i inne są wynikiem pieniędzy wrogów.

Jednym z najcięższych zadań rządu jest aprowizacja. Luty będzie b. krytyczny. Rząd zabiega o zmniejszenie aparatu urzędniczego.

W niektórych ministerjach redukcja wynosi 50 proc. Dalsze redukcje są przewidziane. Co do reformy rolnej, to organizacja urzędów odpowiedzialnych jest na ukończeniu. Mowę wygłoszona ze swadą nagrodzono rzeszami oklaskami. (7)

PRAGA. 22 I. (E. E.) Dziennik „Ludowe Nowiny“ donosi, że rząd czeski skłonił do dobra arcyks. Fryderyka w Cieszynie. Część urzędników z administracji dóbr przeniesiono, część zaś spensjonowano.

Humor żołnierski.

Przyłapaną „grubą rybę“ bolszewicką od-
dano pod opiekę naszemu zuchowi Antkowi
Makolągwie. Batalion rozlokował się na noc na
brzegu rzeki. W nocy bolszewik, bojąc się wy-
miaru sarawiedliwości i korzystając z drzemki
wartownika dwukrotnie w zamiarze samobój-
czym rzucał się w bystre nurty rzeki. Ale za
każdym razem Antek nasz wyciągał desperata z
wody.

W pół godziny potem, kiedy Antek zasnął
na dobre, zdesperowany bolszewik obwiesił się
na wierzbie nadbrzeżnej. Nasz zuch chrapał aż
do świtu ściskając karabin w garści.

Nagle zjawia się dowódca i zaczyna trząść
Antkiem jak jabłką.

— Czemu żeś nie pilnował bolszewika
ośle jeden? Mielimy z niego wyciągnąć ważne
informacje, a tu trup.

— Melduję posłusznie, że pilnowałem at-
kuratnie! Dwa razy psia para rzucał się do rze-
ki i dwa razy go wyratowałem!

— A jak się wieszal, to czemuś już n
ratował?

— Jak się wieszal?... Ano myślałem, że
on chciał się wysuszyć!!! (7)

**14 miast prosi o kredyty na ce-
le budowlane.**

Ponieważ dotąd 14 miast zwróciło się do
ministerstwa zdrowia o przyznanie kredytu na
łączną sumą 110 milionów mk. na cele budo-
wlane, ministerstwo zdrowia czyni starania o
kredyt w kwocie pół miljarða marek na cele bu-
dowlane. Aby uprościć procedurę, suma ta nie
będzie wyjedanywana w drodze uchwały sejmo-
wej, lecz zostanie wstawioną do budżetu mi-
nisterstwa zdrowia. Ministerstwo skarbu zgodzi-
ło się już podobno na wyasygnowanie tej kwoty
dla ministerstwa zdrowia. (2)

Bogactwa Kameczatki

W związku z udzieloną Ameryce koncesją
bolszewicka prasa przytacza niektóre szczegóły

o naturalnych bogactwach Kameczatki. Cóża-
ć się, że oprócz węgla i ropy, Kameczatka posia-
da i bogate pokłady złota. Amerykanie zastrze-
gli, że pod żadnym pozorem własność ich nie
będzie nacionaliz., że będą mieli prawo sprawa-
dzać własnych robotników i że będą mieli wła-
sne maszyny oraz sieci kolejowe i telegraficzne.
Część czystego dochodu będzie wypłacana rzą-
dowi sowieckiemu. Zerwanie umowy będzie po-
dlegało sądowi rozjemczemu. (7)

Konstytucja.

Mówi dzisiaj Żeligowski
I to nie omylnie
Że uchwała wpierv niż w Polsce,
Konstytucję w Wilnie!

Co? uchwalić?... czyż tak trudno
Krzyknem aż zadudni:
Uchwalamy! Jenó w tem sek
Że podpisać trudniej!

(2)

ODEON

Tylko jeszcze 3 dni !

ODEON

„Stowarzyszenie czarnej pięści“

Romans kinematogr. w 8 serjach
ze słynną pięknoscia amerykańską

PEARL WHITE

w roli
główniej.

8 SERJAS

„Zwycięstwo D-ra Justyna CLARELA“

Dramat detektywny w 6 akt.
Początek przedstawień o 3-ej

Dziś i do środy włącznie
„Rabbi z Kuan-Fu“

III-ci obraz z cyklu dramatów

„WŁADCZYNI SWIATA“

z **MIA MAY**

w roli —
tytułowej.

UWAGA ! Dziś o godz. 2-iej po cenach najniższych-
RABBI z KUAN-FU

229

T-wo Rzemieślnicz. „RESURSA“

niniejszym zawiadamia swych członków iż nadeszło

drzewo opałowe

które sprzedaje się członkom za okazaniem legitymacji
członkowskich. Wobec nieznacznych zapasów drzewa, pro-
simy o spieszne zgłaszanie się po odbiór drzewa w godzi-
nach od 9—12 w południe i od 2—6 wieczorem.

223-1 Zarząd

Zawodowa Szkoła kroju i szycia

dyplomowanej uczennicy Paryskiej Akademii Kroju

Apolonii Kopydłowskiej

Łódź, Piotrkowska 154.

Nauka kroju i szycia pasowania i modelowania. Uczenie
otrzymują świadectwa. Kurs wszelkich robót ręcznych, słoju i
robót freblowskich.

Zapisy od 10—1. Dla pracujących kursy wieczorne. Sprzedaż
fusonów papierowych

Egzystujący od roku 1883.

Zakład krawiec Uniformów Wojskowych

K. Kleidt, właśc. Edmund Kleidt,

w Łodzi, ul. Rozwadowska № 4, (dom własny)

niniejszym zawiadamia Sz. Klijentelę, iż przyjęcie obsta-
lunków z własnego lub powierzonego materiału zostało
wznowione i wykonywa się podług ostatnio zatwierdzo-
nych form Min. Spr. Wojsk.

W razie potrzeby obstalunki zostają wykonywane w
ciągu 24 godz.n.

— Ceny przystępne, lecz stałe! —

OSOBA

zaniedbana w nauce poszukuje
doświadczonego pedagoga oferty
do administracji pod „OSOBA“
189—2

ZĘBY! ZŁOTO!

star skupuje złoto
najwyższe ceny Ko-
nstantynowska 20
lewa oficyna, parter
NADRYCZY 4028-8

**1000 Mk.
NAGRODY**

Za odniesienie kolnierza fu-
trzanego zgubionego 16-go
b. m. na ul. Emilji (duży
czarny lis) Emilji 6 m. 4.
190-1

CASINO

Dziś i dni następnych!

CASINO

Drugie wydanie słynnego GOLEMA stanowiące odrębną i samodzielna całość

„Jak GOLEM przyszedł na świat“

Sztuka w 6 aktach.

W rolach głównych: Paweł Wegener i Lidja Salmonowa.

Początek przedstawień o 3, 4.30, 6, 7.30 i 9 w.

Passe — partout nieważne.

250

OGŁOSZENIE!

Dział Bud. - Kwiat. O. Gen. Łódź Zachodnia 64, potrzebuje kilka tysięcy sienników: papierowych, jutowych i wigoniowych.

Uprasza się Panów dostawców o złożenie ofert na sienniki, które mają być dostarczone do Magazynu przy ul. Wodnej Nr. 1' z podaniem ilości i ceny jednostkowej sienników każdej kategorii oraz termin dostawy.

Oferty winne być zamknięte z napisem „oferta na sienniki“.

Rachunki reguluje wyżej nadmieniony Dział.

Urząd Sanitarno-Obyczajowy w Łodzi, Tramwajowa 3.

Przychodnia-Ambulatorjum

chorób zewnętrznych (skórne i weneryczne) i kobiecych, rano od 11 m. 30 do 12 m. 30 — wieczorem od 7 m. 30 do 8 m. 30.

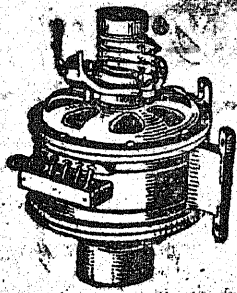
poniedziałki, środy, piątki dla mężczyzn.

wtorki, czwartki, soboty dla kobiet i dzieci

Pomoc okazywana będzie bezpłatnie.

Opatrunki i zastrzyki płatne po cenie kosztu.

32-3

Baczność!

Zakład Elektrotechniczny

J. Gelert,

znajduje się teraz

Piotrkowska 94,

przyjmuje wszelkie instalacje i re-

paracje Motorów, Dynamo Maszyn

telefonów i dzwonek.

Tanło bo sam pracuje.

Dla wygody wysyłamy tow. pocztą.

22

Ważne

Ch. kupców, spółek i kooperatywy.

Najlepsze

zrodło

Tow. bielych Kory Bostony Sankno Szewioty Włena róza. Etamina B. Alsty Kretony

Towary Leonarda, Benicha, Szębiera Gromana Zawiercie, i Widze skiej manuf.

Hurt i Detal Dziecina 34 obok kolei

Advertisement for GIMNAZJUM dla DOROSLYCH. Includes text about the school's location and enrollment details.

Advertisement for LECZNICA LEKARZY SPECJALISTOW. Lists various medical services and specialists.

Advertisement for Pozew Edyktalny. A legal notice regarding a court case.

Advertisement for Kupuje biżuterię, brylanty. Lists items for sale and contact information.

Advertisement for Malarnia porcelan. Lists services for porcelain painting and restoration.

Advertisement for Kupuje BRYLANTY. Lists jewelry items for sale.

Advertisement for Dr. Feliks Skusiewicz. Lists medical services and contact information.

Advertisement for Doktor medycyny Stefan Kleniewski. Lists medical services.

Advertisement for Kupię dom. Lists real estate for sale.

Teatr W gmachu teatru „Scala”
ul. Cegielińska Nr. 18
„BAGATELA”
pod dyr. M. Tarłowskiego Kasa czynna od 12-21 od
godz. 4 po południu pocz. 830
we wtorek zmiana programu

Dzisiaj 2 przedstawienia początek o g: 4 pp i 830 wiecz.

NA SAN MAURICIO

Operetka w 2 aktach nap. Nikko-Tinna, muzyka J. Boczkowskiego.
Nadto część koncertowa: H. Rinas Zofja Tokarska, J. Moranowicz
Br. Rajkowski

GRAND-KINO

Ostatnie 2 d.

„Na progu piekieł”

Dramat życiowy o silnym nastroju w 6 częściach, rosyjskiej wytwórni „Jermoliewa”, rozrywający się na tle malowniczych widoków Krymu.

„Dom Ludowy”

PRZEJAZD NR 14

Od wtorku d. 18 do niedzieli d. 23
stycz. 1921 włącznie.

DZIECKO SZCZĘŚCIA

wspaniały dramat współczesny w 5 aktach z pro-
mjeren wytwórni „Nordisk” CARLOVIETH o-
raz uroczą HELENĄ GAMMELOFF w rolach
głównych. 188-2

Ceny miejsc niskie		dla członków:	
dla gości:		I miejsce mk.	20.-
I miejsce mk.	25.-	II "	15.-
II "	20.-	III "	10.-
III "	15.-		

„Kino-Resursa”

Kilińskiego 117.

Program do dnia 24 stycznia 1921 r.

„KSIĘŻNICZKA Dolarów”

Wspaniała komedio-farsa w 5 częściach ze słyn-
ną HENNY PORIEN w roli głównej

Miljonówki DARMO

może otrzymać każdy, kto nabywa praktyczny wynalazek atramentu w pa-
stykach, dający 90 procent oszczędności. Z jednej pastylki otrzymuje się
kalamarz dobrego atramentu. Wszystkie kolory.

Sprzedaz wyłącznie hurtowa.

Dom Handlowy Józef NITECKI

Warszawa, Małachowska 63, telefon 244-13

Reprezentantem i agentem rabat.

UWAGA! W celu spopularyzowania niezwykłego wynalazku, jednocześnie ponarca
skarbu Państwa, fabryka postanowiła dołączać bezpłatnie „Miljonówkę”
do każdego pięćdziesiątego pudełka przez cały czas produkcji. Osoby któ-
rym przypadnie „Miljonówka” proszone są o podanie swego nazwiska
i adresu.

Żądać wszędzie.

158-6

OGŁOSZENIE!

Dyrekcja Warsz. P. K. P.

niniejszym zawiadamia p. p. odbiorców,

że wskutek zatoru, jaki został spowodowany na stacji Łódź-Fabryczna z powodu nad-
miernej ilości przybyłych ładunków i opieszale odbieranych przez właścicieli tychże—no-
we, pełne ładunki wagonowe, adresowane do stacji Łódź-Fabryczna, będą kierowane
nie według adresu wskazanego w listach przewozowych, a na te stacje Węzła Łódzkiego
gdzie znajdują się wolne miejsca na wyładunek i przechowanie.

209 2

„BE-TE-HA” Maszyny obróbki metali i drzewa

Sp. z ogr. odp. Filja w Łodzi, ul. KRÓTKA 5.
poleca ze swych składów po niskich cenach

- a mianowicie:
- TOKARNIE
 - WIERTARKI
 - STRUGARKI
 - SZLIFIERKI
 - PIŁY taśmowe i tarczowe
 - NARZĘDZIA i aparaty techniczne
 - ARTYKUŁY

187

Sala Koncertowa

Dzisiaj na koncercie popołudniow. o g. 3.15 pp.
(Beethovenowskim)

Karol Szreter

p. Szwarcman z powodu trudności paszportowych nie
mógł przyjechać.
Dyrygent: BRONISŁAW SZULC.
W programie: Beethoven: Uwertura, „Koryolan”
Symfonia 2-ga oraz koncert fortepianowy G-dur.

JUTRO o godz. 8-jej wieczorem
17-ty Wielki koncert abonamentowy
SOLISTA

ERMANNO BEATO

Pianista-wirtuoz
Dyrygent: BRONISŁAW SZULC.
W programie:
SGAMBATI Koncert fortepianowy op. 15.
MENDELSON JOACHIM Protesilas i Laodamja,
poemat symfoniczny
osnuty na tle tragedji St. WYSPIAŃSKIEGO
(pierwszy raz)
KARŁOWICZ Stanisław i Anna Oświęcimowie
poemat symfon.
STRAUSS R. Śmierć i wyzwolenie, poemat symfon.

Bilety codziennie w kasie Sali Koncertowej
od g. 10 1 i od g. 5-7.

229

Zarówki marki „Metallum” od 16
do 200 świec na 120 i 220 volt
POLECA:

Elibor S-ka: Akc. Handl. Przem. L. J. BORKOWSKI

Sklep: ul. Piotrkowska № 48. Tel. 84

Wielkopolska Fabryka wódek deserowych i Gorzelnia Koniaków

KARPINSKI i S-ka

założ. 1895. (dawn. Dr. Emil Piper) założ. 1895
ROZNAŃ, ul. Rycerska 37,
 poleca
 wyroby swoje najprzedniejszej jakości.
 Główny reprezentant: Ignacy Kwiatkowski, Łódź, Kilińskiego 107.

Proszę ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

AAA Obrączki ślubne duży wybór, wszystkie fasony gwarancja za złoto, pierścionki, kolczyki, zegarki najtaniej sprzedaje, Sklep Polski, Jan Placek, Brzezińska 10 przy sklepie zakład reperacyjny 194-3

AAA Kupuję futra, zakłady karakulowe, łokowe, garderobę, bieliznę, cywany, meble, maszyny do szycia, placę najlepiej, Włoczańska 43, Chrzałowicz 7572-00

AA MEBLE sprzedaje Sienkiewicza 59 m. 26 of. II wejście II piętro. 00

A Dębowe meble, sprzedam, tania, Sienkiewicza nr 59 m. 21 Ofcyna II wejście I piętro 267-13

AA210 marek resztkę korcika na spodniczkę, Resztki na ubrania, palta damskie męskie, dzieciinne, flanela, barwany, płócienna, chusiki najtaniej do sprzedania Srebrnik Piotrkowska 34 II p. front. w cz. -19

A Meble wyprzedam Iózka, materace, szafy, otomane, stół, krzesła, biurko, etażerkę, Piotrkowska 261 m. 4 front 10-579-9

A Meble sypialnego stołowego, szafy, otomane, leżankę, naczynie, bielizniarkę, lustro, łóżeczko dzieciinne sprzedam. Piotrkowska nr 223-3 10-4

AA Radzę kupować lokcio-wiznę teraz, bo drożeje. Odcinki na bieliznę, pościelowe szarówki, korty, cągi, szewioty, otaminy, batysty i moc innych towarów. Najtaniej bo w prywatnym mieszkaniu. Kilińskiego 40 m. 10, II piętro front. 10-615-9

Sprzedam okienice na 8 okien, sprawne nowe okute, białe malowane, kozłach stróżowski w dobrym stanie, Rozwadowska 8 gospodarz. n. d. 10-602-2

Dom w mieście z wygodami 5 i pół miliona, plac 20 tys. mk, 100 tys. cegieł, dom 750 tys. łonki z ogródkami 250 tys. mk. sprzedam. Piotrkowska 284-51 do 11 rano i od 4 p. p.

Dom marowany 3 piętrowy oraz maszynę Singera sprzedam z powodu zmiany interesu. Ameryki Piaseczna 19 Dąbrówka właściciel domu. 10-625-3

Sklepy różne sprzedam, Targowa 16 a Szmajta. 10-615-1

Do sprzedania szafa dębowa Gdańska (Długa) 46 m. 16 10-616-1

Maszyna do szycia ręczna, sprzedam Przędzelniana 85 m. 20. 10-619-1

Sprzedam dwa psy (suka i pies) rasy „Doberman” Sosnowa 7 m, 15. 10-3

Maszynę do szycia sprzedam Gubernatorska nr 21 m. 6. 10-626-1

Mam do sprzedania kilka lepszych domów murowanych. Targowa 16, wiadomość w Jądłojajai. 10-614-4

Oddam chłopca cztero-miesięcznego na własność Nowe Chojny ul. Tuszyńska 27 u Kowalewskiego. 10-3

Sklep kolonialny spożywczy sprzedam zaraz, światło elektryczne. Średnia 55. 10-622-3

DOM w dobrym stanie z ogródkiem sprzedam zaraz. Cena 550 tys. mk. Orla nr 14. m. 7. 10-635-1

Dobrze prosperujący interes do sprzedania. Wiadomość „Violetta” Konstantynowska 10. n. w. 10-618-2

Foksice sprzedam Sienkiewicza 67-15 10-611-3

Kimś chce kupić lub sprzedać dom, plac, wille, majątek ziemski, młyn. Niech się zwróci na ul. Targową 27 m. 47, ofic. II piętro. 10-588-4

Dom murowany o 18 mieszkań z oficyną sprzedam Wiadomość Kozłiny Polna 51 10-578-1

Plug motorowy 45 HP pięcio- skibowy. Traktor motorowy. 25 HP trójskibowy, Locomobile parowe i benzynowe używane, Maszyny do obróbki drewna i metali, sprzedajemy okazjanie Be-te-na Łódź, ul. Krótka 5. 10-589-1

Do sprzedania aparat do piwa zaraz. Ul. róg Zielonej i Pańskiej 34. 10-600-1

Magiel do sprzedania w dobrym stanie Żelazna 20. 489-2

Skrzypce sprzedam za 5 tysięcy Piotrkowska 178 Fryzjer Krzemski 476-1

MOTOR Diessla 25 koni do sprzedania obejrzeć można w biegu, w Lutemierskiej młyn wiadomość Szkolna 35-10 10-574-1

Sklep spożywczy do sprzedania Zakatna 66 m. 4. 10-575-3

Z powodu wyjazdu sprzedam magiel i wózek, Gubernatorska 4 m. 1 10-570-1

Sklep spożywczy do sprzedania z powodu zmiany interesu. Gubernatorska 30.

Powozy i bryczki do sprzedania, wiadomość Aleksandrowska nr 18, w Piwiarni, 532-4

Kompletne siodło w dobrym stanie okazjanie zaraz do sprzedania, Dziecina ar 9: II piętro, m. 6. -2

Różne

Akuszerka M Nowakowska Dziecina 34 przyjmuje codziennie od 9 do 1 i od 3 do 6 333-2

Akuszerka Pipikowa Piotrkowska 132 m. 14 Dla pań przyjezdnych lokal. 221-1

Akuszerka W Fronckiewicz przyjmuje Kilińskiego 147 m 14 w n 255-5

Szyje bieliznę starannie sumienie, niedrogo. Kościuszki 51, m. 8. p. n. 10-560-1

Wykwalifikowany naczyciel ludowy udziela korepetycji. Oferty w „Rozwoju” sub „Nauuczyciel”, co 2 dz. 10-558-2

Sługarz imaszynista poszukuje posady Oferty w Rozwoju, „Maszynista” cz. n. sr 523-2

Przyślak się pies wilczek czarny podpalany, uszy, ogon obcięte. Odebrać można w sobotę i środę od 6 w. Bicha 8 Bałuty Małecki 9-1

Pies ceter czarny przyślak się odebrać można Piotrkowska 106 i p 9-1

Zaginął pies od polowania czarny duży, łapy brązowe Proszę odprowadzić za wynagrodzeniem Pabjanice ul. Piękną 17. 540-1

Stróża miejsce przyjmuje. Słazy stem w wojsku Przedtem pracowałem przy słuszarzu znam tę robotę, Michał Tomczak Kilińskiego 200 1

Uczeń klasy VII, Szubert Wiktor, udziela lekcji. Piotrkowska 4, 10-550-1

Szofer poszukuje posady obecny znany jest z całą konstrukcją motoru samochodowego oraz umie reperować wszystkie systemy, Oferty proszę składać w Rozwoju pod lit „A F K” 9-552-1

Zaginął but damski na rógu Krótkiej i Sienkiewicza łaskawo znaleźć prosi się o zwrot za wynagrodzeniem ul. Złota 2 Józef Ferle m 19 9-579-1

Majątek ziemski w Poznaniu, 260 morg zabudowania w dobrym stanie dom mieszkalny 8 pokoje elektryczność inwentarz żywy i martwy cena 3 miliony. Wiadomość Piotrkowska 207 magazyn mód. p n 9-567-1

Sklep komisowy Główna 47, kupuje, sprzedaje, jak również przyjmuje w komis wszelką garderobę, bieliznę, biżuterję i t. p. przedmioty. co 2 dz. 10-558-9

Potrzebny stróż Miłsza 24 9-582-2

Oddam chłopca cztero-miesięcznego na własność Nowe Chojny ul. Tuszyńska u Kowalewskiego. 9-594-3

LESNIK z wyższym wykształceniem fachowym, poszukuje posady; Zgłoszenia łaskawe, Brzeziński Władysław (Sieradz) 517-4

Pozew Edyktalny

Arcybiskupi Sąd Warszawski w Łodzi, niniejszym wzywa p. **Marjanę z Gabarów Jarznanowską** z pobytu niewiadomą, aby w dniu 21 lutego r. b. o godz. 4 po poł. stawiała się w kancelarii Sądu (Łódź, ul. Ogrodowa 22) w sprawie separacyjnej.

Sąd ostrzega p. Jarznanowską, że jeżeli się nie stawi na dzień naznaczony, będzie uważana za nieposłuszną prawu (contumax), serawa będzie sądzona w jej nieobecności i od wyroku Sądu Apellacja przysługiwać jej nie będzie.

Sędzia Prosynodalny Ks. Br. Sieniński.
 Notariusz Sądu Ks. St. Wilk.

Młody pies rasy wilczej do sprzedania Cegielniana 53m. 15 9-640-1

Krawaty przyjmuję do przerabiania stare Cegielniana 55 9-638-1

Potrzebny mechanik na maszyny do szycia tylko zdolny Piotrkowska 69 Perla i Pomorski, 10-942-3

Parasole podarte, polamane laski podpinkki szpilki grzebienie wachlarze naprawia Kadyński Nawrot 20. Szwaczki także po trzeba. n10-633-2

Okazjanie tanio zaklat fokowy do sprzedam Piotrkowska 275 m 32 od godz. 10 rano do 4 p. p. 10-639-2

Poszukuje jakiegokolwiek sklepu z mieszkaniem w miejscowości od ul. Nawrot do Pustej Kilińskiego do Piotrkowskiej. Odstępuje natomiast, duży ładny pokój z kuchnią-swiatłem na Anny Of. „O P” 24. 10-637-3

Pokoje 2-3 z kuchnią bez mebli poszukuje bezdzietne małżeństwo. Pośrednictwo hojnie wynagrodzi, wiadomość Piotrkowska 125 Borkowski. 10-601-2

Do rzeźbne zaraz zdolne pracownicy do pralni chemicznej Piotrkowska 116 9-607-3

Duchalterka-stenotypistka znająca korespondencję polsko-niemiecką obznajomiona z kompletną manipulacją biurową szuka posady od 1-11 go b mies. Zgłoszenia do administracji pod „Lwów” n. wt. cz. 9-623-3

Przypasabiam do klas n. zszych „Nawrot 23 Grodzicki 3-5 9-630-1

Pokój do wynajęcia dla samotnego oficera Cmentarna 3-a III piętro mieszkanie № 27 9-617-2

Znalazłem klucze na ul. Andrzeja 52 m 16 9-552-1

Pianino w dobrym stanie nieoroggo kupi zaraz „Progres” sklep komisowy Piotrkowska 175. 9-638-1

Zaginęła suka wyżłica, brązowa nakrapiana, ogon obcięty odprowadzić nadgródą Pańska 46 Czarnowski. 9-609-1

Zamienie 4 pokoje z kuchnią z na 2 lub 1 z kuchnią. Oferty w Adm. „Rozwoju” pod „Zamienie” n. w. s. 10-608-3

Zagubione dokumenty

Gabara Wacław zagubił kartę urlopu bezterminowego wyd. w Chęcinach 555-2

Nawrocka Wiktoria zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi.

Wandachowicz Stanisław zagubił kartę powołania znalazcę proszę o zwrot do gminy Grabów, 553-1

Kapiec August zagubił dowód osobisty z kolei

Wozniak Andrzej zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 9-584-2

Felke Anna zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi 9-599-2

Kowalski Stanisław zagubił kartę od paszportu wyd. z fabryki Gejera 9-593-2

Masprzak Bronisława Rybasa zagubiła paszport tymczasowy wyd. w Łodzi 9-562-1

Pietyszczew Prokopi Brzezińska 87 zagubił kartę rejestru cyjną wyd. w Łodzi. 354-1

Gawlik Eugeniusz zagubił dowód kolejowy wydany w Kole Łódź Kaliska za № 5539 9-634-3

Grawczyk Józef zagubił legitymację chlebową na 4 osoby 9-634-1

Stanczyk Antoni zagubił legitymację wraz z kartkami chlebowymi na 3 osoby 9-604-1

Stońska Zofia zagubiła tymczasowy dowód osobisty wydany w Łodzi 9-2

Wiorzek Józef zagubił legitymację chlebową na 4 osoby z książeczką z kopyratywy wyd. z fabryki Gajera. 9-627-1

Anastazja Bejm zagubiła paszport wyd. z gm. Bolesławice pow. Wieluńskiego. 9 630-3

Pawłowska Magdalena zagubiła legitymację chlebową na osobę i Skwerowa 8 9-631-1

Neuman Marja Lipowa 87 zagubiła paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 9-611-3

Pronslawie Pawlakównie skradziono dowód osobisty wydany w Łodzi dokumenta wojskowe, jako Siostry Ełatowej szpitala wojskowego i książkę zatwierdzoną przez Czerwony Krzyż Warszawski, legitymację tramwajową, oraz świadectwo kursów sanitarnych, proszę o przejmienie o nadesłanie tylko dokumentów i paszport na ul. Drewnowska M 36 9-612-3

Michalski Zygmunt zagubił paszport polski wydany w Włocławku oraz metrykę i książeczkę związkową. 9-603-3

Szurgońska Władysława Spalcerna 6 zagubiła kartę węglową. 9-605-1

Koniarski Abram Krótka 6 zagubił kartę węglową. 9-606-1

Mistakiewicz Stanisław Gdańska 76 zagubiła paszport polski wyd. w Łodzi. 9-610-5

KALENDARZE

MARYANKI

są do nabycia w księgarni

E. URBANOWICZ

Przejazd nr. 16. 203-2